ՎԱՐՉ ՏԱՐԻ 1289 ԹԻՎ ԱՅՍՕՐ 9 ՓԵՏՐՎԱՐԻ 1 ՀԱՍՏԱՏՈՒ 1873 ՏՕՓՈՒՍ 24 ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾՈ ՈՒՂՂԱՓԱՌՈՒ 13 ԹՒ. 760

ԳՈՒՈՅՈՒՆՈՅ

ԱՅՄՆՍՐ ՀԱՏՈՒՅՆՈՒՆ ՕՐՆՈՒՆ

ՈՍՏՈՍՆՈ ՝ ՈՒՀՕՆՎԱՍՆԱՂՈՏՈՍԻ

Ա՛յ մարդ ունիմ ես ինձ համար ոչնչացուցիչ ոգեհատ մը, որ ինձ կը հալածէ ամէն տեղ, ամէն ժամանակ, ամէն գործի մէջ, ամէն հանգամանքի տակ։ Ան ինձ հետ կ՚ուտէ, կը խմէ, կը քնանայ, կը զբօսնայ, կը գրէ, կը կարդայ, կը մտածէ, կը խօսի, կը լռէ, կը ծիծաղի, կը լայ, կը զայրանայ, կը սիրէ, կ՚ատէ, կը հաւատայ, կ՚անհաւատայ, կը յուսայ, կը յուսահատի, կը ցանկայ, կը զզուի, կը հրճուի, կը տխրի, կը վախնայ, կը համարձակի, կը ծուլանայ, կը գործէ, կը հանգչի, կը հիանայ, կը ձանձրանայ, կը ժպտի, կը տանջուի, կը սպանանէ, կը սպանանի, կը ստեղծէ, կը կործանէ, կը հաստատէ, կը ժխտ

ՊՂՊԻՆ ԴԼԽԱՒՈՐ ԲԱՆԱԴՐԱՆՔԸ

Հռովմէն նոր լուր մը կը հասնի մեզ կըսէ Օբսէրվատ Նափոլի լրագիրը «Պապը բա-ժանեալ Հռովմէական Հայոց դէմ ղա-րտցած, դանդաղ դլխաւոր բանադրանքով նզովեալ կը պատրաստուի եղեր։

«Դեր. Հասուն ասով իր վրէժը պիտի լուծէ. բայց Հռովմայ ամառնէն միացող Հայերը ապահով ճարհայ մը ունին, Պա-պը երբ զանդաղ կը մերժէ, կամ ոչնիկասէն պիտի դիմեն, այսինքն Հայաստանեայց ուղղափառ եկեղեցւոյ Ծոցը պիտի լինան։ Անկասկած Պապը այսպէս դիտէ կառավա-րել իր հօտը։

«Տիրապետութեան փառասիրութիւնը զայն կը դրդէ ու կը խթէ, ճիշտ այն պա-պերուն նման, որ իրմէ առաջ նստեցան այն աթոռին վրայ, որ Սուրբ Պետրոսի կը կոչուի։

«Նա՛ կուզէ իր կամքը կատարել, որ որ ալ ըլլայ և այնպիսի յամառութեամբ իր միացումին ցնորական գաղափարը կը չարունակ՛, որով վերջապէս պիտի հեռա-ցնէ Սուրբ Աթոռէն այն բոլոր Արևելք-ցիները, որք անոր միացած էլին արդէն»։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒԲԻ

ԱԻՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԴԱՐԻԱ

Վիէննա 10 օգոստոս

Բուժելիի Արժեվզիոյ վրայ մեծ քա-նակութեամբ դնումներ տեղի ունեցան, որոց դինը տակաւին հաստատ կեցած է,

Բուժելիի Արժ.	70·15
Պանք Օսթ.—Օսթ.	137·—
Բրէմէ Օսթ.—Թիւրք . . .	117·—
Անկլօ—Պանք	323·—
Բանկիօ	108·35
Աւստրիական Արժ.	—·—

ԴԱՆԴԻԱ

Բարիզ 11 օգոստ.

Կը հաստատեն թէ կ. Պոլսոյ դաղղի-ական դեսպան Պ. ոը վ'օկէ հրաժարա-կան տուած լինելով, նորա տեղ Լառօ-սիէռ Լը Նօրմ Ծովակալը դեսպան պիտի ընտրուի։

ԱՆԴԼԻԱ

Լօնտրա 11 օգոստ.

Խորհրդարանը գոցուեցաւ։ Ի դիմաց դահակալին կարդացուած առենախօսու-թեանը մէջ, Թագուհին կը յայտնէ թէ կառավարութիւնը Ափրիկէի արևելեան և-զերաց վրայ Խալիֆի դերեաց վաճառու-մըն արդիլելու համար ամեն՝ հարկաւոր միջոց ձեռք առած է, Ափրիկեան Հըր-ուանդանի մէջ պատասխանատու կառա-վարութիւն մը հաստատուելուն համաձիտ լինելը յանուցանելով։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պերլին 10 օգոստ.

Ռուսիոյ կայսեր, գահաժառանգ իշ-խանին, վլատիմիր և Նիքօլա կայսերա-զուն իշխանաց բնակութեանը համար մե-ծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։

ԻՏԱԼԻԱ

Միլան 10 օգոստոս.

Դրծատուրաց դադարը վերջացաւ։ Դը-րեթէ բոլորն ալ իրենց աշխատութեանը ըս-կըսեցին վերստին։

ԱՄԵՐԻԿԱ

Նիւ—Եօրք 10 օգոստ.

Բերուէն եկած լուրերը կը յայտնեն թէ Բերուի Հանրապետութեան նա-խագահն սպաննուեր է կոմիերզ Դիկ-տատորէն, յետոյ և ժողովուրդն ալ զայ-բանալով Դիկտատորն սպաններ է։

ՏԱՃԿԱՍՏԱՆ—ՐՈՒՄԱՆԻԱ

Պուքրէշ 11 օգոստ.

Բաղաքապետութիւնը հրաման ստա-ցաւ մէկ ու կէս միլիոնի փոխառութիւն մը ընելու։

ՆԵՐՔԻՆ

Միթհատ բաշայի Մեծ Նպարդոսու-թեան հաստելուն առթիւ մինչև վերջին չորեքշաբթի օր եկած չհաւատութեան հեռա-դիրներն 6000ը անցած է։

Սոյն հեռադրաց մեծ մասը այլ և այլ հասարակութեանց և ժողովրդոց կողմանէ ատորագրեալ ուղերձներ են։

Կը հաւատան թէ այս առթիւ, Մայ-րաքաղաքիս մէջ եղածին պէս գաւառաց մէջ ալ համակրական ցոյցեր տեղի ունե-ցեր են։

Միթհատ բաշայի Մեծ Նպարդոս ա-նուանիլը ո՛չ միայն Տաճկաստանի, այլ բոլոր Եւրոպայի մէջ դոհունակութեան ճչմարիտ դգացմունքը ազդունեցաւ։

Առաջին կարգի օտար դրամական հաս-տատութիւններ անմիջապէս առաջարկու-թիւններ ներկայացուցեր են Օսմանեան կառավարութեան, Հասարակաց օգտա-կար գանազան շինութեանց ձեռնարկու-թիւններ յանձն առնելու պատրաստ լի-նելնին յայտնելով, որք կրնան երկրին հա-րըստութեան տղբիւրներն ընդարձակ կեր-պիւ կատարելագործելու։

Այս տեսակ առաջարկութիւններն բա-ւական մեծ ապացոյց մ'են թէ ներկայ վարչութիւնն որչափ մեծ վստահութիւն կը ներշնչէ ամեն տեղ։

Բարիզի դեսպան Ջեվիլ բաշայի՝ Ար-տաքին դործոց պաշտօնեայ լինելուն առ-թիւ, դեսպանատան առաջին քարտու-ղար Միւնիր էֆէնտին դործակատարու-թեան պաշտօն պիտի վարէ, մինչև նոր-ընծաիը դեսպանին ժամանումը։

Սելանիկի կուսակալութեան լրագիրը կ'ըսէ թէ տեղւոյս բարձրագոյն իշխանու-թիւնը հրաման ընդուներ է քաղաքային տեղեկաբեր-տետուչներուն (ժուրնալը) բարձանքը համար։

Երուսաղէմայ Ծուննոց պատրիարքը անցեալ ուրբաթ օր Պէօյիւքտէրէ երթա-լով, իննամեայ զոբապետին հետ երկարօ-րէն տեսակցեցաւ։

Շաբաթ օր Բ. Դուռը Կարևոր փոփո-խութիւններ տեղի ունեցան։

Բարեկարդութեան յանձնաժողովը բարձուելով զայն կազմող անդամներն պե-տական խորհուրդը փոխադրուեցան։

Պետական խորհուրդն ալ երկու դլը-խաւոր հատուածի բաժնուեցաւ։

Մին՝ Ներքին (տախիլէ), վարչական դործոց վերաբերեալ դրութիւնները ստա-նալով, Սուլթանին կողմանէ ընտրուած առաջին կարդի Մէճլիսէ պատուանշանը տանել յանձնելու։

Սելանիկի յոյն արքեպիսկոպոսը կը չարունակէ տակաւին պատրիարքական հը-րամանին չհնազանդիլ, որ կը հրամայէ նմա, իր վերայ եղած ամբաստանութիւնէն, ի ներկայութեան սինոդին ինդրելին արդա-րացնելու։

Վիլայեթի ըսած ին նայելով իր վի-ճակացւոց մեծ մասը դադրելը են զանի առաջնորդ ճանչնալէ և իրը այն եկեղե-ցւոց մէջ յիշատակելէ, որտեղ անուան տեղ ընդհանրական պատրիարքին անունն յիշատակելով։

Վիլայեթիի տուած տեղեկութեան սպն վերջին մասէն կը տեսնուի թէ յոյ-ներն տակաւին չունին իրենց այլ և այլ դատաստ մէջ, Յունաց պատրիարքին ա-նունն եկեղեցական պաշտամանց առեն, իրենց դատաստական առաջնորդաց անուա-նէն առաջ կամ միատեղ յիշատակելու։

Պօլսոյ մեծ մաքսատունը, որոյ յատուա-կը օր ըստ օրէ իջնելով ջրոյ մէջ ողողուած էր, նորոգութիւններ ընելու ձեռնարկեր են,

---

Նկատս դատը կանոնաւոր կերպիւ ա-ճելով բարձրանալ սկսեր է։ Եգիպտոսի այս տարուան հունձքը նմանը չերեւնուած առատ լինել կը թուի։

Մայրաքաղաքիս մէջ ժամանակէ մը 'ի վեր հրատարակուած և իր հարազատ ու նշանաւոր դրութիւններովը հանրածանօթ փող անուն լրաթերթը, անցեալ ատուր մէկ թերթին մէջ «Աբապկըրի կործանումն» խորագրով հրատարակած չարադոյժ լը-րոյն անհիմն և կեղծ լինելն տուգդուած ըլլալուն պատճառաւ, յիշեալ Աբապկըրի քաղաքացւոց Պօլիս բնակող մէկ մասին կողմանէ յատկապէս բողոքագրով մը դա-տաստանի ենթարկուեր է, սուտ և կեղծ հեռագիրներ հրատարակած ըլլալու ամ-բաստանութեամբ։

Մենք փողոյ խմբագրաց վրայ այնչափ մեծ և դատապարտելի յանցանք մը չեմք տեսներ, վասն զի երբև տայդ կը հաւա-տամք թէ ատոնք յիշեալ լուրը չարամիտ-տութեամբ կամ այլոց վնաս հասցնելու դիտմամբ ըրած չեն, այլ երևութք ու-նենք հաւատալու թէ՝ ինչպես չահադէտ ոմանք թուպինիի և այլոց նման նշանաւոր սեղանաւորներու անուամբ կեղծ հեռա-դիրներ քաշեցին Եւրոպիա, նոյնպէս և Աբապկըրցի ոմանք իրենց միայն ծանօթ չահու մը համար կեղծ հեռադրով մը խաբած են զիրենք, սակայն Պօլիս բնակող Աբապկըրցիք, միթէ ինչ պատճառ կրնա-յին ունենալ փողոյ սոսկ մէկ յետս կոչ-մամբը չը բաւականանալու և զիրենք 'ի դատ հրաւիրելու։

Եթէ կայ դաղտնիք մը մեզ անծանօթ ատոր ըսելիք մը չունինք։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՏԵՂԵԿԱԴԻՐ ԲԱԲԵՐԴՈՒ ԱՆՑԻՑ

ՀԱՏՈՐ Դ.

(Շարունակութիւն Օրագիր Տե՛ր թիւ 759)

Դ. յիշեալ դեպքի առեն առաջին ատ-տիճանի յանցաւորներէն մին, Պայթար Հա-ճի Բերիմը, (որ հարցաքննութենէ խոյս տալու միակ միջոց հիւանդանալը դտնելով անկողին մտած էր, Բ. կուսակալը լսա-նալով անոր ինչ բարի ծանոթի ըլլալը, պատ-ուիրած էր, որ անպատճառ կարին խըր-կուի), տակաւին հոս է, ինչպես նաև Սա-րը Ալիի աղայ Իւսուֆը, և կալպուլացի Բեքզադեի Մ'օլլա Ահմէտը ևայլն ևայլն։

Դ. նոյն դեպքի առեն Տաճկաց բաղ-մութիւնը անպատշաճ խօսքերով Մեարե-սէներն հրաւիրող խըրըլա Պայրագատը օշ-լի Ալի, և Ալի խօճա տեղապետները հոս են։ Ըստ մեզ առաջուց կարին խըրկուած 36 անձինքը իրենք իրենցմէ ո՛չ թէ քաղաք մը խռովելու, այլ ոչխարի հոտ մը քշել անդամ անկարող են։ Դիտենք որ դիրենք թելադրողները կային, գործը մատքրելու և բուն իսկ յանցաւորները դտնուելով Տէ-րութեան արդար օրինաց համաձայն պատ-ժուելու համար հերիք է հետևեալ հար-ցումներն ընել։

1. Աղչկան այրը նղոզ տաճիկ տղուն հարցուի թէ՝ ո՞ւսկից գիտ առնելով կա-ռավարութեան տանտէրն մէջ, այնպիսի պատառ, յանդուգն և ազատասիրական կեր-պիւ խօսելցաւ։

2. Վերոյիշեալ Տէլալներուն հարցնել թէ՝ իրենց այնպէս անսովոր խօսքերով Ժողովուրդը Մէարեաէներն հրաւիրելու հրահանգն ո՞վ տուաւ։

3. Այն երեք խօճաներուն հարցնել թէ՝ նոյն օրը առաւօտուն կանուխ ի՞նչ բանի համար Հաղիմ էֆէնտիի դացին, ի՞նչ խօ-սելցան, որ առաջ պատասխաններն բաներ-նան չգալով Ժողովուրդը Մէարեաէն Ժող-վելին, և թէ ի՞նչ հրահանգ առին Ժո-ղովրդեան։

Սակայն դուրս թէ Բարձր կուսակալը այս ամենը ըրած, առուգած և խմացած ըլլայ, ինչպես և մեզ հաւանական կը թուի. ըստ որում յայտնի է թէ ոչ Բ. կուսակալը իր ամեն ըրածները հրատարա-կելու պարտք մը ունէր, և ոչ ալ մենք նորին բարձրութեան ամեն գործառնու-թեան հետամուտ ըլլալու իրաւունք մը։

Վերոյիշեալ երեք Հօճաներուն հետ են նաև Լըմնէեցի Հաճի Մահմուտ և Հա-ճի Օսման Հացիզ խօճաները. այս հինգ անձինք որ իրենց յանդգնութեամբը միա-յուղմունք կը պատճառեն երկրին, և մին-չև իսկ կառավարական հրամաններն ալ անպատուել (Լըմնէեցի խօճան էր, որ առանց ուրիշներէն առաջ օր հարը, ազ-ջիկը կառավարութեան առեանը բերուե-լով, դործը խաղաղութեամբ վերջացնելու միտք, կարնոյ Միւթէսարըֆի Միւնիպ վա-ղայի օրով եկած մէկ հրամանագրին բո-վանդակութեան հանձայն վարուիլ ա-ռաջարկուած առեն, ըսած թէ «պիզ էմ-նամէ թանըմայըզ, քիթապըմըզտան գըլ բայը այըըմայըզ, վէ եկեր չայէֆ գըլ իլըարընը ինքեար խոէր իսէ, չէրան պու-տա գաթլի լաղըմ կէլիր, կը կանչէր, մինչդեռ ապջիկը նոյն սենեկին մէջ և նոյն բաղմութեան առջև հարցաքննուելու վրայ էր, ինչպես յիշատակուած է 1872 յունիս 1 թուով Պատրիարքարան իրկուած տե-ղեկագրոյս մէջ,) կը հաստատէին։ Ա. յս հինգ հօճաներն են, որ ժողովրդային գոր-ծոց գիեվաններ տալով, գործերը կը ճա-պաղեն, որոյ համար այս անգամ Բ. կու-սակալը յատնելի ընդհանուր ժողովոյ Տէ-րութիւնը «գիեվա» տալու համար ժողո-վոյ մէջ յատկապէս Միւ գիեվներ նստեցու-ցած ըլլալը յիշեցնելով, խոտիւ պատու-իրեց՝ որ իրենց այդ ապօրինի ընթացքին անդամ մ'ալ հետևիլ չ'հաստատէին։ Ա-յս հօճաներն են որ մինչև իսկ ոյնդակ բովանդակութեամբ «փայարէներ» կը հանեն։ Ինչո՞ւ նաև Պօստանճի օղլին (որ խիստ դաղափար տրուղ մարդ մ'է) և կալպուլացի Դասըմը, այս ալ անպատիւ և անգործ անձ մ'ըլլալով մէկը միւսին հետ ձգելուն մէջ կ'որոնէ իր շահը, և ընդհանրապէս Հայոց հետ է իր գործը։ Եթէ սոքա զգաստանան, Բարերդու հան-պըստութեան, ոհրոյ և հանդարտութեան տարազ լուսը կ'սկսի։

Մենք միայն մեր հայրախնամ կայսեր արդարասիրութեան և Բարձր. Մեծ Ե-պարքոսի խնամոց և կարնոյ կուսակալ վ.սեմ. Սալիհ փաշայի անդուլ գործու-նէութեան և ազգասէր ու հայրենասոյ յառաջադիմութեան ու հանդստութեանը համար ունեցած չանից վստահացեալ տե-ղեկագրելինք սոյն դէպքը, (յուսալով որ արդարհատուցման պիտի միւթալաւունք), որով մեր պարտաւորութիւնը կատարած և մնասմբ մ'ալ դատաստական հարստահու-թեանց տեղեկագիրը հաստատած կ'ըլլանք։

Կը վերջացնեմք խօսքերնիս՝ յայտնե-լով որ այս դէպքի նկատմամբ Աղդային օրագրաց միջոցաւ հրատարակուած մաս-նաւոր նամակաց մէջ, քանի մը անձանց համար կարդացուած դոյնհանգերն անտես-ըլ են բոլորովին։ Միմիայն չնորհակալեաց արժանի են, քաղաքիս Հաքիմ էֆէնտին, աշար մէհմուրլի Օսման Աղան, Պայրադտար-ղտաճ Մէհմէտ Աղային (ինքը հիւանդ ըլ-լալուն) նղբարքը և վեհան և Միլղիմ Բահիմ էֆէնտին, բարեսրտութեամբ աշ-խատած ըլլալնուն համար, դանուած են նաև այնպիսի անձինք ալ, որոնք թէև ի-րենց ճանչցած մտանաւորաց օգնութիւն, սակայն ուրիշ տեղը ալ աւելցնելնք և չարագործութիւնք ըրած են։

Մնամ Ձերդ. Բ. Սրբազնութեան

1872 յուլիս 21 Խ. Ծ.

Բարերդ (Պորագրո—ըէն)

Գրիգորիս վ. Ալէմճեան

Ա. Երզնկայ ու Բարերդ

Մասնա, որ դրեթէ չարունակ քաղա-քական ժողովները կը պահպանէր՝ այս անդամ կերպով մը բերանը փակած նըս-

ՏՈՒՆԿ Վ

ԳՈՒՅՔԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆՈՒԿ ՀԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

1872 Օգոստոս 3 · Հինգ ի վերայ Երկուշաբթի · 07

ՄՈՎԵՍ Վ

ԱՂԱՆԱՒՈՒԹԻՒՆ ՎԱՆԱՅ ԵՒ ՏԱՐՈՆԻ

ՎԴՈՎԱՍՏԱՆԻ · 3 · Ե ԴԱՎԹՎԱԾԵՅՆԻ

ՅՈՎՆԱՆ ՅՈՎՀԱՒՈՒ

ՎՒՇՏՈՒԹԻՒՆՔ ԱՅՏՈՑ

Ես Մովսէս Վարդապետ Յովհաննու Տարօնեցի, ի Վանայ ծնեալ եւ ի մանկութենէ իմմէ ի Սուրբ Վարդանայ Վանայ ուսեալ եւ ի Սուրբ Յակոբայ Մծբնայ ձեռնադրեալ, ի Սուրբ Գրիգորէ Լուսաւորչէ Հայոց Կաթողիկոսէ, եւ ի Սուրբ Աթոռոյ Էջմիածնի ի Սուրբ Խաչ եւ ի Սուրբ Հրեշտակապետ Գաբրիէլ եւ ի Սուրբ Կարապետ Երուսաղէմ եւ ի Սուրբ Յակոբ Երուսաղէմ եւ ի Սուրբ Թադէոս Ասորեստան եւ ի Սուրբ Կարապետ Կ. Պոլիս եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Կ. Պոլիս եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ամիդ եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մարսիլիա եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մարսէյլ եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Վենետիկ եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Վիեննա եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ալեքսանդրիա եւ ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Ղրիմ

ԱՂՋԿԱՆՑ ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տարւոյս սկիզբը խազիւղի մէջ բացած գպրոցիս մէկ մասը աղջկանց դիշերօթիկ վարժարանի վերածելով, յառաջիկայ օգոստոս ամսոյ կեսէն աշակերտուհիք կ'ընդունիմ հետեւեալ լեզուն ու ուսումնը աւանդելու։

Կրօնք՝ այն է Սրբազան պատմութիւն և Նոր Կտակարանի ընթերցանութիւն (արեւելականին հիմունքն ու սկզբունքը ուղղակի Սուրբ Գրոց մէջէն պիտի առնուին)։

Հայերէն՝ աշխարհաբար լեզուն ընդարձակ, գրաբարը համառօտ. մեր նախնեաց գրականութենէն և երեւելի հեղինակներէն լիուլի տեղեկութիւնք։

Թուաբանութիւն՝ կատարեալ։ Գրահաշիւ՝ սկզբնական չափագործութիւնք և հաւասարութիւն առաջին աստիճանի։ Երկրաչափութիւն, հարթաչափութիւն և մարմնաչափութիւն։

Աշխարհագրութիւն՝ ուսումնական, բնական և քաղաքական, հայրենիքէն և ծանօթէն սկսելով ու դէպ ի անծանօթն ու հեռաւոր երթալով. յետոյ համառօտ տիեզերագրութիւն։

Բնագիտութիւն՝ մարմնոյ ընդհանուր յատկութիւնքը, ձգողական զօրութիւն, տաքութիւն, ձայն և երեկտրականութիւն։ Օթերևոյթք՝ անձրեւ, ձիւն, կարկուտ, կայծակ և այլն։

Բնական պատմութիւն՝ Ա. կենդանարանութիւն՝ կաթնասուք, թռչունք, երկակենցաղք, միջատք և ուրիշ փոքր կենդանիք մինչև խոշորացուցականները. Բ. Բուսաբանութիւն՝ կարեւոր բոյսերը ըստ Լիննէի և ըստ բնական դասութեան. մանրադիտ ընտրեալ և օգտակար բոյսերը. Գ. երկրաբանութիւն կամ Հանքաբանութիւն՝ երկրիս կազմուածքը և անոր շերտերը, մեզի օգտակար հանքերը, աղերը և անոնց տարբերական բաղադրութիւնքը։ Անդրծարանաւոր և դրծարանաւոր մարմինք. բոյսերու և կենդանեաց աճման ընթացքը և դրծարանքը։

Տարրերանութիւն՝ ընդհանուր սկզբունք, հանդամալր մեր շուրջը պատահող քիմիական երեւոյթից բացատրութիւնք, և անհետական մասին պէտք եղող դիտութիւնք։

Աղգային և ընդհանուր պատմութենէն աղջկանց ուսանդուելիք մասերը։

Ճաշակախօսութիւն՝ այսինքն թէ ինչ է գեղեցիկը և վայելուչը հագուստի, ղարդուց, չարմանց և խօսակցութեանց նկատմամբ։

Երգ և դաշնակ։

Ասպնդպրութիւն և բոլոր ինչ որ ձեռագործութենէ տան տիկնոջ մը պէտք է, կարոցով (մանքինայով) կարել։

Երեք օտար լեզուներէն որն որ ուզուի, կամ Անգղիերէն, կամ Գաղղիերէն կամ Գերմաներէն։

Գծագրութիւն՝ տառեր, ծաղիկներ, ծառեր, կենդանիք և այլ և այլ ընդօրինակութիւնք։ Բնականէն դիւրին բաները գծել։

Մարմնամարզութիւն՝ իդական սեռին ուսանդելու մասը պարկեշտ կերպիւ։

Ուրագանչիւր աղջիկ՝ վեց տարեկանէն մինչև տասներկուքը, եթէ բարոյապէս և մարմնով առողջ է, կընդունուի հետեւեալ պայմաններով.

Ա. Տարեկան դինը երեսուն և երկու Օսմանեան ոսկի՝ կէս թոշակը միշտ կանխիկ վճարելով. դպրոցին վաղադոյն երթողը վճարածը չի պահանջեր։

Բ. Բաց ի ուսումներէն և կերակուրէն մնացած ծախուց բոլորն ալ ծնողաց վրայ է։

Դպրոցս ունի երեք արձակուրդ. նախ՝ ամառուան տաք եղանակին վեց շաբաթ, երկրորդ՝ կաղանդին և ծննդեան տօնին տասն օր, և յետոյ Զատկին երկու շաբաթ։ Արձակուրդաց միջոցին աղջկան իմ տունս մնալ ուզողը՝ վեց Օսմ. ոսկի տարեկան կը յատնէ։

Փափաքելի է որ աշակերտուհիք ամէն կիրակի երեկոյ ծնողացը երթան ու երկու շաբթի կանոխ դարձեալ դպրոց հասնին։

Դաստիարակութիւնը բոլորովին ընտանեկան է։

ԱԲՐ. ԱՄԻՐԽԱՆԵԱՆՑ։

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

A. D.

1809

ՆԱՒԿԸՆ ԻԶԻՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԻ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵՆԱՍՔ

	(Լ.ր. ինկ.)
Ասըլ սերմայէ	2·000·000
Թարևխե տեկին սերմայը իմթկայթիէ Լ. Ս. .	528·803
Բեարտան արթըըըլըլ օլան	250·000
Նանըլըն չիալեսինին կըլըդ իրատը	708·000

Իշպու դուհրանեայ 1809 տա, նանի պունատն 62 սէնէ էվվէլ թէչքիվ օլունմուշ օլուպ, վէ քէնտիսի սերմայէսինատէն մատտե քեարտան արթըըտըղը պիւյիւք մեպլաղ իլէ տիւնեանըն էն պիւյիւք չիրքէթլէրինին սըրասընա կէչմիշ տիր։

Կերէք էհալինին քէնտի մաղաղասըընտա, վէ կերէք իսթանպոլ վէ Գալաթա կիւմրիւքլէրինտէ պուլունան մալլերի, վէ կերէք էվ, մաղազա վէ էպնիյէի սայիրե վէ էշէա, քէօյլերտե վէ եահուտ չէհիր իչինտե սիկուրթա իմմէք իչին իլանիտէր։

Սիկուրթա Թուրքմագ խութէյինէր, Գալաթատա Դէորդ պէյ խանընատա Ն° 9, մէղքիւր դուքանտա Թարաքճըտան գուտրէթը քեամիլէսի պուլունան աճէնթի Մ. ՈՒԻԼԻԷՄ Բ. ՍՈՒՆՆ ա վիւրաճատթ իյլէմէլէրի։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

1872 Յունվ. 22 ԲԷՆՃԷՄԻՒ ԿԻՒՆԻՒՆԷՆ ԻՐԻՊՈՒՐԷՆ ի

ԼԵՎՄԻՅԻ ՔԼՕՐԻՅԻՆ ԻՆՉՆ ՎԱՐՈՐԱԼՔ

ՐՈՒՄԷԻԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԳՐՅՇԼԱՐՔ ՊԻՐԼԻՔՏԷ

Ելնելման	Մտնելոյ
Լ. Գ. Ս.	Ն.
10 30	1
11	23
11 30	25
12 15	2
1	20
1 15	19
2	18
2 45	23
3 45	25
5	2
6	6
6 45	5
8 45	19
9 45	11

Ելնելման Լ. Գ. Ս. — Մտնելոյ Ն.

Ելնելման Ալեքսանդրիայէն Պէյրութ, Թարապլոս Պէյդզոզ Եէնիքէյ · Էմիրկէն, Ր · Հիսար։
Ելնելման Մէզարլըտուր, Պէյրութ Թարաս Եէնիք Պոյաճը, Ր. Հիսա · Պէպէք։
Պէպէք իսկզբնական Արնավ. Յիւնհիսարտէ Մէրսինա Ադանա Իսքէնտէրուն Ալէքսանդրիա ։
Ա. Գալաթատան Պէյրութ Թարապլոս Եէնիք, Սմիւռնա Էմիրկէն, Ր. Հիսար, Պէպէք։
Ելնելման Մէզարլը Պէյրութ Թարապլոս Եէնիք Էմիրկ Ր. Հիս, Պէպէք։
Ելնելման Մէզար. Պէյրութ Թարապլ Եէնիք Ճուանա կիւնկլերի Էմիրկ Ր. Հիսար. Պէպէք
Ր. Ա. Գալաթա Պէյրութ Թարապլ Սմիւռն. Էմիրկ, Ր. Հիս, Պէպէք Օրթա. Ճուանա. մա.
Ելնելմահալլէտէն Մէզարլըտուրնու Պէյրութ · Թարապլ · Եէնիք, Պոյաճը. Ր. Հիս.
Պէպէք, Արնավուտաք Օրթաք · Պէչիկթաչ ·
Ելնելման · Մէզարլ. Պէյրութ. Թարապլ Եէնիք · Սմիւռնեա, Էմիրկէն, Ր. Հիսար,
Պէպէք. Արնավ · Օրթա. Պէչիկ։
Մէզար. Պէյրութ Թարապլ Եէնիք · Սմիւռն. Էմիրկ Պոյաճը. Ր. Հիսար. Պէ. Արնավ. Գալէրտ. Օրթա, Պէչիկ
Պէյրութ Թարապլ Եէնիք. Էմիրկ. Ր. Հիս. Գանտ. Արնա. Գուր. Օրթա. Պէչիկ
Ելնելմահալլէտէն Պէյրութ · Թարապլ · Պէյդ · Եէնիք · Էմիրկ. Գանըճա , Ր. Հիսար
Գանտիլ Արնավ. Պէյրէտ Օրթաք. Գուզկունճ. Պէչիկ, իսկ
Ելնելմահալլէտէն Մէզարլ. Պէյրութ · Թարապլ · Պէյդզոզ, Եէնիք · Պոյաճ Ր. Հիս, Պէպէ,
Արնավ, Օրթաք, Պէչիկթէ, Գալաթէ.
Մէզարլ. Պէյրութ. Թարապլա, Ելնելքէօյ, Սմիւռնա, Էմիրկ. Ր. Հիս, Արնավ,
Գուրուչ, Օրթաքէօյ, Պէչիկթաչ։

Ճուանա կիւնկլերի ալեհամ սաաթ 10 1/2 տո գիշերա սկիզ վարօր Մէզարլաբունատան դալըգաալ Պէյրութ Պէյդ Զուալուգ Էմիրկ Գանտ Արնավ Օրթաք Պէչիկ ուղրայալ քէօրբիւյէ լինէնէք ակիր։

ԱՐՆԱ ԻՏՔԻՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

11	29
11 30	11
12	4
12 30	6
1	1
1 30	29
2	4
2 30	6
3 30	29
4 15	20
5 15	28
7 30	4
10 30	29
11	4

Արնավուտաքէօյ Գուրուչ Գուզկ. , Պէչիք Թաշ Գալա. Ճուանատան
Արնավուտ · Գուրուչ Օրթաք · Պէչիկ ·
Պէչ. » » Պէչիկթ. Գալա.
Արնավուտաք · Գուրուչ , Օրթաք , Պէչիկ. Գալաթաշ ·
Արնավ. Գուր. Օրթաքէօյ Պէչիկ. Գալաթաշ ,
Արնավուտաք. Գուրուչ. Օրթաք. Պէչիկ.
Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէչիկ. Գալաթաշ ։
Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէչիկ. Գալաթ ։ Գալաթաշ ·
Արնավուտաք. Գուրուչ, Օրթաք. Պէչիկթ.
» » Օրթաք. Գուզկ. Պէչիկթ. Գալա,
» Պէյլէրպէյ. Օրթաք. Գուզկ. Իսկիւտար. Գալաթ ·
Արնավուտաքէօյէն Գուրուչ, Օրթաք. Գուզկ. Պէչիկթ. Գալաթաշ ։
Արնավուտաքէօյլիւնէն վանիք · Պէյլէրպէյէն, Գուզկ. Ճուանատան 10 տաչըպ ճաճէ
» տօղրու Քէօրբիւյէ ։

ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

11 30	21
11 45	5
12 30	22
1 15	28
2 15	17
3 45	21
8 45	21

Պէյդ Բաշապ, Գանըճ Ա. Հիսար. Գանտ · վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէրպ · Գուզկ ։
Վանիքէյօյէն Զէնկէլքէօյ · Պէյլէրպէյէն, Գուզկունճուզ, Գալաթաշ,
Պէյդ · Բաշապ. Րիֆաթբ. Գանըճ. Ա. Հիս · Գանտ. վանի. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ ·
Պէօյիւք. Զէյդ~ Բաշապ. Գանըճ. Ա. Հիս, վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ.
Պէօյիւքտ. Թար. Պէյդ · Բաշապ. Գանըճ. Ա. Հիս. Գանտ. վանիք. Զէնկ. Պէյլէր. Գուզ.
Պէյդ · Բաշապ. Րիֆաթբ. Գանըճ. Ա. Հիսար. Գանտ. վանիք. Զէնկ. Պէյլէր. Ճուան. մատա
Պէօյիւքտ. Պէյդզոզ, Բաշապ · Գանըճ. Ա. Հիսար, Գանտիլ. վանիք. Զէնկլքէօյ ·
Պէյլէրպ · Գուզկ. իսկ · Ճուանատան մատա ։

ԵԼՎՄԻՅԻ ՔԼՕՐԻՒՏԷՆ ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ

ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԳՐՅՇԼԱՐՔ ՊԻՐԼԻՔՏԷ

12 45	23
1	5
2	25
3 15	02
4 15	6
5 15	19
5 45	4
6 30	22
7 45	11
9	2
9 30	1
10	20
10 15	23
10 30	18
10 45	25
11 15	19

Պէչիկ· Օրթաք· Արնավուտաք Պէպ· Ր·Հիս· Էմիրկ, Եէնիքէ· Թարապ Պէօյիւքտ·Եէօխմ,
Գալաթաշ, Իսկ· Պէչիկ Գուզկ · Օրթաք Պէյլէրպ, Արնավ· Գանտ Ր. Հիսար ·
Գանըճ Էմիրկ· Եէնիքէ Պէյդզոզ · Թարապ · Պէօյիւք ·Եէնիմահալլէ ·
Պէչիկ Օրթաք· Գուրուչ· Արնա, Պէպ Ր·Հիս Էմիրկ· Եէնիքէ· Թարա·Պէօյիւ· Մէզարլ·
Պէչիկ· Օրթ· Պէյլէրպ· Արնավ·Գանտ· Ր·Հիս· Էմիրկ· Սմիւռն· Եէնիքէ· Թարա· Պէօյիւք·
Գալ· Պէչիկ· Օրթաք·Արնավ · Ր· Հիս· Պոյաճը· Գանըճա ·Եէն· Թար, Պէօյիւք·
Պէչի· Օրթա· Արնա, Պէպ· Հիս· Էմիրկ· Եէնիքէ· Պէյդ· Թարա·Պէօյիւք·Մէզար· Եէնիմ·
Իսկիւ , Պէչիքէ· Գուզկ· Օրթաք· Զէնկլքէ· վանիքէ· Արնավուտաք ·
Պէչիկթ, Օրթա· Պէյլէրպ· Արնավ· Գանտ· Հիս· Էմիրկ· Եէնիքէ· Թարապ· Պէօյիւք·
Պէչիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնավ· Ր· Հիսար, Էմիրկէն, Եէնիքէ, Թարա· Պէօյիւք· Մէզար
Արնավ· Պէպէք, Հիսար, Էմիրկ, Եէնիքէ, Թարապ, Պէօյիւք · Մէզարլըտուր · Եէնիմահ
Ր· Հիսար · Պոյաճը քէօյ · Եէնիքէ· Պէյդ · Թարապտա, Պէօյիւքէ քէօյ · Եէնիմահ
Եէնիքէ· Թարապ· Պէօյիւք· Մէզար· Եէնիմահալլէ · Ճուանատանը Գավազլար ։
Օրթաքէօյ · Պէպէք, Ր · Հիսար, Էմիրկէն · Սմիւռնեա · Եէնիքէօ · Թարապ · Պէօյիւք·
Մէզարլ, Գավազլար Ճուանատան մատա ։
Պէչիկթաշ · Գուր· Արնավ· Ր·Հիսար· Պոյաճը· Եէնիքէ· Թարա · Պէօյիւքտ ·Մէզարլ·
Եէնիմա·
Օրթաք · Պէպէք· Հիսար· Էմիրկ· Սմիւռնեա· Եէնիքէ· Թարապ· Մէզարլ· Եէնիմահ·
Պէչիքէ· Ր· Հիսար· Էմիր· Եէնիքէ· Թարաեա · Պէօյիւք· Եէնիմահալլէ ։

ԱՐՆԱ ՎՈՒՏՔԻՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

12 15	1
12 30	29
1 15	4
1 45	6
2 45	29
3 30	20
9 15	29
10	4
11 15	6
11 45	29
11 40	4
12	11

Պէչիկթաշ Օրթաքէօյ , Արնավուտքէօյ ։
Պէչիքթաշ , Գուրուչէմէ , Արնավուտաքէօյ
Պէչիկթաշ , Արնավուտաքէօյ ։
Արնավուտաքէօյէ ուղրու ։
Պէչիքթաշ , Արնավուտաք ·
Գալաթաշ· Պէչիկթաշ , Օրթաք , Գուրուչէմէ , Արնավուտաքէօյ ։
Պէչիկթաշ , Օրթաքէօյ · Գուրուչ· Արնավուտաքէօյ , վանիքէօյ ։
Գալաթաշ , Պէչիկ · Օրթաքէօյ , Գուրուչ· Արնավուտաք ·
Գալաթաշ· Պէչիկթ · Օրթաքէօյ , Գուրուչէմէ · Արնավուտաքէօյ ։
Պէչիկթաշ , Գուզկ · Արնավուտաք ·
Օրթաք , Գուրուչ · Արնավուտ·
Պէչիկթաշ , Օրթաքէօյ , Գուրուչէմէ Ճուանատան մատա։

ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

2 15	21
4	28
9	28
10	17
10 30	21
11	22
11 30	5

Իսկիւտար · Գուզկ· Պէյլէրպէյէն, Զէնկէլ · վանիք · Գանտ· Ա· Հիս · Գանըճա Բաշապ· Պէյդզոզ · Րիֆաթբաշա· Ճուանատանը Պէօյիւքտ ։ տակի
Գալաթ· Պէչիկ· Իսկ· Գուզկ· Պէյլէրպ· Զէնկ, վանիք· Արնավ։
Գուզկ· Պէյլէրպ· Զէնկէլ · վանիք· Գանտիլ· Ա· Հիս· Գանըճ· Բաշապ· Պէյդզոզ ·
Թարապ· Պէօյիւքտ· Ճուանատանը Պէյդզոզա դատար ։
Գուզկ· Պէյլէրպ· Զէնկէլ · վանիք· Ա· Հիսար · Գանըճ· Բաշապ· Պէյդզոզ· Պէօյիւքտ·
Ճուանատանը Թարապտա ։
Պէյլէրպ· Զէնկէլ · վանիքէօյ , Գանտիլ· Ա· Հիսար , Գանըճա, Րիֆաթբ· Բաշապ·
Պէյդզոզ, Ճուանատան մատա ։
Գուզկ· Պէյլէրպ· Զէնկ· վանիք· Ա· Հիս· Գանըճ· Բաշապ· Պէյդզոզ ։
Գալաթ· Գուզկ· Պէյլէրպ· Զէնկ· վանիքէօյ ։

ՏԷՐ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ՕՐԱԳՐՈՑ
ՕՍԱՆ ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Օ· ԽՕՃԱՍԱՐԵԱՆ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻՒ—4